

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Затверджено на засіданні кафедри
державного управління, публічного
адміністрування та регіональної
економіки

Протокол № 5 від 11.12. 2015 р.

Програма навчальної дисципліни "ПУБЛІЧНЕ ВРЯДУВАННЯ" для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання

Укладач: к.е.н., доцент Гордієнко Лариса Юріївна

Відповідальний за випуск:

зав. кафедри, д.е.н., професор Гавкалова Наталія Леонідівна

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

1. Вступ

В умовах демократизації сучасного світу традиційне державне управління в останнє десятиріччя зазнає низку змін, які пов'язані з формуванням нової парадигми, сутність якої полягає у переході від прямого адміністрування до публічного врядування. Трансформації, які відбуваються в публічному секторі, відбуваються як реакція на кілька взаємозалежних факторів, а саме: на деякі загальносвітові, глобальні зміни, що впливають на управлінські практики взагалі; критику публічного сектора; зміни в економічній теорії; вплив змін у приватному секторі, особливо тенденції до глобалізації; зміни в технологіях. Означені тенденції свідчать про необхідність формування нової генерації професіоналів у публічній сфері, в тому числі в органах виконавчої влади і місцевого самоврядування, які спроможні готувати і приймати управлінські рішення на основі сучасних концепцій менеджменту, в тому числі з урахуванням сучасних підходів до модернізації управління.

Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів сучасну систему знань про природу та теоретичні засади публічного врядування з урахуванням процесів децентралізації та виробити вміння застосовувати сучасні управлінські технології та інструментарій у практиці, в тому числі при наданні публічних послуг.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

засвоєння моделей децентралізованого управління на основі європейського і міжнародного досвіду;

оволодіння критеріями для порівняння політико-адміністративних систем;

опанування теоретичними засадами у сфері публічного врядування, розуміння основних тенденцій та напрямів його еволюції;

засвоєння засад сучасних концепцій публічного врядування та форм сучасної публічної діяльності.

Об'єктом навчальної дисципліни є суспільна система та публічні процеси, що відбивають різні аспекти прийняття управлінських рішень.

Предметом навчальної дисципліни є закономірності й процеси формування та прийняття управлінських рішень із застосуванням технологій публічного врядування.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як: "Філософія" "Політична економія", "Менеджмент", "Національна економіка".

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

понятійний та категорійний апарат публічного врядування щодо обґрунтування управлінських рішень на різних рівнях суспільної системи;

управлінські традиції в Європі;

сучасні підходи до модернізації управління;

критерії для порівняння політико-адміністративних систем;

тенденції децентралізації в зарубіжних державах;

передумови та засади сучасного публічного врядування;

форми сучасної адміністративної діяльності;

понятійний апарат, сутність та види публічного врядування, регіонального врядування;

можливості застосування елементів концепції публічного врядування в містах України;

вміти

розрізняти моделі і практичний досвід східноєвропейських країн;

виявляти фактори, що ініціюють модернізацію системи управління;

розрізняти механізми і моделі модернізації державного управління;

аналізувати світові моделі децентралізованого управління;

застосовувати критерії для порівняння політико-адміністративних систем;

порівнювати моделі розвитку виборчого права та виборчого процесу;

виявляти тенденції децентралізації в обраних державах;

оцінювати управління територіями на основі критеріїв належного врядування (*good governance*);

класифікувати форми адміністративної діяльності;

застосовувати сучасні стандарти публічного врядування;

порівнювати моделі і практики регіонального врядування;
 практичне застосувати технології публічно-приватного партнерства;
 самостійно виявляти можливості застосування елементів концепції публічного врядування в містах України.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 1.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійною компетентністю, що наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Професійні компетентності, які отримуються студентами після вивчення навчальної дисципліни

Назва компетентності	Складові компетентності
Аналізувати та формувати моделі децентралізованого управління	Аналізувати управлінські традиції в Європі та сучасні підходи до модернізації управління
	обґрунтовувати та здійснювати вибір сучасного підходу до модернізації управління
	здійснювати аналіз світових моделей децентралізованого управління
	розробляти критерії для порівняння політико-адміністративних систем
	виявляти тенденції децентралізації в обраних державах
	аналізувати системи адміністративно-політичних зв'язків
	виявляти тенденції децентралізації управління
Застосовувати технології нового публічного менеджменту (<i>new public management</i>) і публічного	виявляти передумови та засади нового публічного менеджменту (<i>new public management</i>)
	здійснювати аналіз форм сучасної

врядування (<i>public governance</i>)	адміністративної діяльності та виявляти фактори адміністративної діяльності конкурентної спрямованості
	використовувати понятійний апарат публічного врядування (<i>Public Governance</i>)
	аналізувати основні види публічного врядування
	оцінювати управління територіями на основі критеріїв належного врядування (<i>good governance</i>)
	використовувати можливості застосування елементів концепції нового публічного менеджменту (<i>new public management</i>) і публічного врядування (<i>public governance</i>) в містах України
	аналізувати вітчизняні і світові моделі та досвід застосування технологій публічно-приватного партнерства (<i>public private partnerships</i>)
	розробляти моделі застосування технологій публічно-приватного партнерства (<i>public private partnerships</i>) в містах України
	використовувати можливості застосування елементів концепції нового публічного менеджменту (<i>new public management</i>) і публічного врядування (<i>public governance</i>) в містах України

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в табл. 2.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС). Форма підсумкового контролю – залік.

Таблиця 2

**Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни
"ПУБЛІЧНЕ ВРЯДУВАННЯ"
за Національною рамкою кваліфікацій України**

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Пререквізити	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Європейські управлінські традиції					
Аналізувати управлінські традиції в Європі	Характеристика основних управлінських концепцій, підходів та шкіл	Знання про управлінські традиції та наукові школи управління в Європі,	Уміння порівнювати, концепції, підходи та школи управління	Здатність презентувати результати аналізу основних концепцій, підходів та шкіл управління	Здатність самостійно приймати управлінські рішення та відповідати за надійність результатів
Тема 2. Сучасні підходи до модернізації управління					
Аналізувати сучасні підходи до модернізації управління	Сутність поняття про модернізацію управління. Управлінські традиції в Європі та сучасні підходи до модернізації управління	Знання про сучасні підходи до модернізації управління	Уміння порівнювати підходи щодо модернізації управління	Здатність володіти культурою мислення, риторикою, прийомами і методами публічного виступу	Здатність брати на себе відповідальність, ініціативу при прийнятті рішень щодо вироблення результатів аналізу управлінських традицій в Європі та сучасних підходів до модернізації управління

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Аналіз світових моделей децентралізованого управління					
Здійснювати обґрунтований вибір моделі децентралізованого управління	Характеристика основних моделей децентралізованого управління	Знання методичних основ аналізу світових моделей децентралізованого управління	Здійснювати вибір методичного інструментарію для аналізу світових моделей децентралізованого управління	Презентувати результати аналізу світових моделей децентралізованого управління	Самостійно приймати ефективні управлінські рішення щодо вибору пріоритетної моделі децентралізованого управління
Тема 4. Критерії для порівняння політико-адміністративних систем					
Підбирати критерії для порівняння політико-адміністративних систем	Сутність критеріїв для порівняння політико-адміністративних систем	Знання критеріїв для порівняння політико-адміністративних систем	Здійснювати обґрунтування управлінських рішень з використанням критеріїв для порівняння політико-адміністративних систем	Ефективно формувати систему критеріїв для порівняння політико-адміністративних систем	Приймати ефективні управлінські рішення на основі системи критеріїв для порівняння політико-адміністративних систем
Тема 5. Тенденції децентралізації управління в Італії, Франції та Великобританії					
Виявляти тенденції децентралізації в обраних державах: Італія, Франція, Великобританія	Визначення поняття "тенденція децентралізації" та його змісту щодо обраних держав	Знання основних етапів децентралізації в обраних державах: Італія, Франція, Великобританія	Аналізувати тенденції децентралізації в обраних державах: Італія, Франція, Великобританія	Презентувати результати аналізу тенденцій децентралізації в обраних державах: Італія, Франція, Великобританія	Самостійно застосовувати наукові методи аналізу тенденцій децентралізації в обраних державах Відповідати за коректність та адекватність результатів аналізу

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Децентралізація управління у США та Канаді					
Проводити аналіз процесів децентралізації у США, Канаді	Поняття процесів децентралізації та їх особливостей у США, Канаді	Знання процесів децентралізації та їх особливостей у США, Канаді	Аналізувати процеси децентралізації та виявляти їх особливості у США, Канаді	Презентувати результати аналізу процесів децентралізації у США, Канаді	Самостійно застосовувати наукові методи аналізу процесів децентралізації у США, Канаді
Тема 7. Розробка моделей і практичний досвід децентралізації управління східноєвропейських країн					
Визначати оптимальні моделі децентралізації на основі аналізу практичного досвіду східноєвропейських країн	Сутність моделей децентралізації	Знання методичних основ розробки моделей децентралізації східноєвропейських країн	Аналізувати практичний досвід східноєвропейських країн та їх моделей децентралізації	Презентувати результати аналізу досвіду східноєвропейських країн та їх моделей децентралізації	Самостійно застосовувати наукові методи аналізу досвіду східноєвропейських країн та їх моделей децентралізації
Тема 8. Передумови та засади нового публічного менеджменту (<i>new public management</i>)					
Визначати передумови та задачі new public management	Визначення поняття "new public management" та його задач	Знання основних властивостей, термінів та задач "new public management"	Визначати передумови та задачі new public management у системі публічних органів	Формувати комунікаційну систему публічної установи з урахуванням інструментів new public management	Приймати управлінські рішення з використанням інструментів new public management

1	2	3	4	5	6
Тема 9. Форми сучасної адміністративної діяльності. Адміністративна діяльність конкурентної спрямованості					
Формувати адміністративну діяльність конкурентної спрямованості	Поняття "адміністративної діяльності" та "адміністративної діяльності конкурентної спрямованості"	Знання основних форм сучасної адміністративної діяльності	Будувати систему адміністративної діяльності конкурентної спрямованості	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розробки та реалізації адміністративної діяльності конкурентної спрямованості	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення
Тема 10. Публічне врядування (<i>public governance</i>): понятійний апарат, сутність і види					
Визначати передумови та задачі new public Governance	Понятійний апарат, сутність та види public Governance	Знання понятійного апарату, сутності та видів public Governance	Використовувати елементи public Governance при прийнятті управлінських рішень	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розробки та реалізації управлінських рішень з урахуванням інструментів public Governance	Приймати управлінські рішення з використанням інструментів public Governance
Тема 11. Оцінювання управління територіями на основі критеріїв належного врядування (<i>good governance</i>)					
Здійснювати оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance	Поняття оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance	Знання методів оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance	Використовувати критерії good governance щодо оцінювання управління територіями	Презентувати результати оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance	Приймати ефективні управлінські рішення на основі результатів оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance
Тема 12. Регіональне врядування (<i>regional governance</i>)					
Визначати передумови та задачі Regional governance	Поняття Regional governance	методів та технологій Regional governance	Застосовувати методи та технології Regional governance	Формувати комунікаційну систему публічної установи з урахуванням інструментів Regional governance	Приймати ефективні управлінські рішення на основі використання методів та технологій Regional governance

1	2	3	4	5	6
Тема 13. Практичне застосування технологій публічно-приватного партнерства (<i>public private partnerships</i>)					
Застосовувати технології public private partnerships	Сутність технологій public private partnerships	Розуміння особливостей практичного застосування технологій public private partnerships	Розробляти заходи щодо практичного застосування технологій public private partnerships	Презентувати результати пропозицій щодо практичного застосування технологій public private partnerships	Відповідальність за точність і коректність результатів
Тема 14. Можливості застосування елементів концепцій нового публічного менеджменту (<i>new public management</i>) і публічного врядування (<i>public governance</i>) в містах України					
Готувати пропозиції щодо застосування елементів концепції new public management і public governance в містах України	Сутність концепції new public management і public governance в містах України	Знання елементів концепції new public management і public governance в містах України	Визначати можливості застосування елементів концепції new public management і public governance в містах України	Презентувати результати щодо застосування елементів концепції new public management і public governance в містах України	Відповідальність за точність і коректність результатів

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Моделі децентралізованого управління: міжнародний досвід

Тема 1. Європейські управлінські традиції

1.1. Етапи розвитку управлінської думки.

Перший етап управлінського розвитку (релігійно-комерційний: 4-5 тис. років тому). Другий етап управлінського розвитку (пов'язаний з іменем вавилонського правителя Хаммурапі: 3-4 тис. років тому). Третій етап управлінського розвитку (відноситься до часів царювання Навуходоносора II: 2,5 тис. років тому). Четвертий (т.з. перед індустріальний) етап управлінського розвитку – XII-XVII ст. н.е. П'ятий (т.з. індустріальний) етап управлінського розвитку – XVII-XIX ст. н.е. Шостий (т.з. бюрократичний) етап управлінського розвитку – XIX- 70-ті роки XX ст. н.е. Сьомий (т.з. поіндустріальний) етап управлінського розвитку – з 80-х років XX ст. н.е.

1.2. Управлінські ідеї стародавньої Греції і стародавнього Риму.

Періодизація розвитку цивілізації стародавньої Греції (Гомерівський час: XI-IX ст. до н.е.; Архаїчний час: VII-VI ст. до н.е.; Класичний час: V-IV ст. до н.е.). Внесок цивілізації стародавньої Греції в розвиток науки управління. Управлінська думка стародавньої Греції. Етапи розвитку історії стародавнього Риму (царський: 754-510 рр. до н.е.; республіканський: 509-28 рр. н.е.; 27 р. до н.е. – 476 р. н.е.). Розвиток державного управління у стародавньому Римі. Управлінські думки стародавнього Риму.

1.3. Західноєвропейський внесок у науку управління.

Коротка історія і хронологія західноєвропейської цивілізації. Управлінські ідеї середньоріччя. Управлінські ідеї середньоріччя і нового часу.

1.4. Сучасні концепції, підходи і школи менеджменту.

Розвиток основних наукових шкіл менеджменту. Характеристика основних внесків наукових шкіл в теорію і практику менеджменту.

Основні етапи розвитку управлінської парадигми XX століття в країнах з ринковою економікою. Порівняння старої й сучасної організації управління. Основні системи уявлень про реалії менеджменту. Хронологія основних концепцій сучасного менеджменту.

1.5. Новітні концепції менеджменту.

Зсув управлінської парадигми. Вихідні положення нової парадигми менеджменту за П. Друкером. Критерії сучасного управління. Типові характеристики європейської системи поглядів на менеджмент. Типові характеристики сучасної системи поглядів на менеджмент у світі. Хронологія основних концепцій сучасного менеджменту.

Тема 2. Сучасні підходи до модернізації управління

2.1. Модернізаційна парадигма. Сутність модернізації.

Формування модернізаційної парадигми. Сутність модернізації. Визначення модернізації. Трактуювання терміну «модерний» його співвідношення з терміном «сучасний».

2.2. Етапи розвитку теорії модернізації. Основні концепції теорії модернізації.

Етапи розвитку теорії модернізації. Перший етап розвитку теорії модернізації: 50-60-ті роки XX ст. Другий етап розвитку теорії модернізації: 70-80-ті роки XX ст. Третій етап розвитку теорії модернізації. Найважливіші загальні характеристики модернізації, її основні напрями в сучасному світі. Основні концепції теорії модернізації: «політичної модернізації», «соціальної модернізації», «економічної модернізації» тощо.

2.3. Основні категорії теоретико-методологічної бази модернізації системи управління.

Основні категорії теоретико-методологічної бази модернізації системи управління: об'єкти, предмет, суб'єкти, механізми, методи, моделі, технології її проведення. Особливості визначення основних категорій теоретико-методологічної бази модернізації системи управління. Сучасне трактування терміну «державна». Визначення поняття «державне управління». Головні ознаки державного управління.

Визначення категорії «державне управління». Мета існування державного управління в сучасних умовах.

2.4. Теоретико-методологічні основи модернізації системи надання управлінських публічних послуг.

Поняття модернізації державного управління та державної служби. Сутність державно-управлінських послуг. Сутність адміністративної послуги. Сутність управлінської послуги. Сутність державної та управлінської послуги. Сутність та сфера публічних послуг. Визначення послуг Концепцією розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади. Загальна структура надання державної послуги відповідно до Методики підготовки інформації про державні послуги. Сутність терміну «цінність». Деякі настанови щодо визначення переліку послуг.

2.5. Фактори, що ініціюють модернізацію системи управління.

Визначення поняття «фактор». Сучасний погляд на організацію. Підходи до класифікації факторів зовнішнього середовища, що впливають на організацію. Підходи до класифікації факторів внутрішнього середовища організації. Приклади класифікації факторів внутрішнього середовища.

2.6. Механізми і моделі модернізації державного управління.

Модернізація України – наш стратегічний вибір. Модернізація системи державного управління. План модернізації державного управління України відповідно із принципами і практиками демократичного урядування. Модернізація державного управління та європейська інтеграція України.

Тема 3. Аналіз світових моделей децентралізованого управління

3.1. Концепції децентралізації.

Визначення поняття «децентралізація». Антипод децентралізації – централізація. Два типи децентралізації. Децентралізація адміністративна (бюрократична). Децентралізація демократична. Форми децентралізації (деконцентрація, делегування повноважень, деволюція,

делегування надання послуг). Види децентралізації (політична, адміністративна, фінансова). Фактори успіху децентралізації.

3.2. Європейські моделі децентралізованого управління.

Європейський адміністративний простір. Глобальний адміністративний простір. Рамкові документи щодо децентралізації управління в Європі. Відкритий метод координації як елемент «третього шляху» європейського управління. Типи політичних мереж, якими охоплена децентралізація управління в Європі. Загальні підходи до процесу діалогу. Основні вигоди від консультацій для удосконалення якості політичних рішень та законів. Складові європейського простору. Фактори, що лежать в основі зближення європейських моделей децентралізованого управління. Місцеве самоврядування як децентралізована форма управління.

3.3. Вестмінстерська модель. Американська модель.

Поняття Вестмінстерської моделі. Характерні риси Вестмінстерської моделі. Реформування Вестмінстерської моделі. «Менеджеріальна революція» у Великобританії. Адміністративна реформа у Великобританії: її етапи. Держави, яким притаманна Вестмінстерська модель. Американська модель реформування державного управління. Ключові принципи А. Гора, що покликані змінити систему державного управління у США. Відмінності моделі А. Гора від попередніх змін у державному управлінні США. особливості американських реформ державного управління.

3.4. Реформа публічного адміністрування в Європі.

Причини реформування публічного адміністрування в Європі. Основні трактати та матеріали конференцій, які передували реформам публічного адміністрування в Європі. Основні етапи інституційної реформи ЄС. Лісабонський трактат. 10 переваг Лісабонського договору для громадян Євросоюзу. Інституційні зміни відповідно до Лісабонського договору. Перелік питань за Лісабонським договором, які голосуються кваліфікованою більшістю.

3.5. Модель нового публічного менеджменту. Моделі приймаючого участь менеджменту. Мережева модель.

Моделі публічного менеджменту. Відмінність нової управлінської парадигми від старої. Варіанти нової моделі державного управління. Специфіка моделей публічного управління з ключових питань. Порівняння традиційної моделі бюрократії та моделі публічного управління. Еволюція публічного управління. Модель нового публічного менеджменту за К. Худом. Модель приймаючого участь (респонсивного) менеджменту, її переваги. Характеристика мереженої моделі.

Тема 4. Критерії для порівняння політико-адміністративних систем

4.1. Політико-адміністративна система: визначення та сутність.

Визначення політико-адміністративної системи. Ознаки політико-адміністративної системи. Структура політико-адміністративної системи. Типологія політико-адміністративних систем. Основні компоненти політико-адміністративних систем.

4.2. Співвідношення політичного і адміністративного (державного) управління.

Визначення поняття «політика». Особливості політичного управління. Особливості державного управління. Державна політика як цілеспрямовуючий фактор діяльності держави. Основні елементи державної політики. Основні напрями загальної державної політики.

4.3. Еволюція підходів до вибору критеріїв для порівняння політико-адміністративних систем.

Умови подолання кризового стану політико-адміністративної системи. Політико-адміністративна система антрепренерського типу. Нові механізми взаємодії держави та громадянського суспільства.

4.4. Основні критерії для порівняння моделей розвитку виборчого права та виборчого процесу.

Визначення виборчої системи. Принципи функціонування виборчої системи. Типи виборчих систем та їх характеристика. Виборча система України.

4.5. Копенгагенські критерії – критерії вступу країн до Євросоюзу.

Критерії, яким мають відповідати країни-кандидати на вступ до ЄС (Копенгагенські критерії). Політичні критерії. Економічні критерії. Інші критерії. Європейський економічний і валютний союз. Виконання державами-кандидатами Копенгагенських критеріїв

Тема 5. Тенденції децентралізації управління в Італії, Франції, Великобританії

5.1. Італійська модель децентралізації державного управління і місцевого самоврядування.

Адміністративно-територіальний устрій Італії. Італійська модель розбудови держави. Модель інституційної взаємодії в Італії. Модель участі громадян у процесах ухвалення рішень. Модель місцевого самоврядування в Італії.

5.2. Особливості Французької моделі децентралізації.

Адміністративно-територіальний устрій Франції. Система влади у Франції. Адміністративні реформи у Франції. Французька модель державного управління. Французька (континентальна) модель самоврядування.

5.3. Тенденції децентралізації у Великобританії.

Адміністративно-територіальний устрій Великобританії. Система влади у Великобританії. Фактори, що впливають на децентралізацію влади у Великобританії. Реформи місцевого самоврядування у Великобританії.

Тема 6. Децентралізація управління у США, Канаді

6.1. Особливості децентралізації у США.

Адміністративно-територіальний устрій США. Державний устрій та система влади у США. Особливості правового статусу автономних адміністративних установ у США. Місцеве самоврядування у США.

6.2. Децентралізація влади у Канаді.

Адміністративно-територіальний устрій у Канаді. Державний устрій та система влади у Канаді. Місьцеве самоврядування у Канаді. Моделі децентралізації влади у Канаді.

Тема 7. Розробка моделей і практичний досвід децентралізації управління східноєвропейських країн

7.1. Моделі і практичний досвід децентралізації у Польщі.

Адміністративно-територіальний устрій у Польщі. Державний устрій та система влади у Польщі. Польський досвід у сфері реформування держави і побудови розвинутого місцевого самоврядування. Адміністративна реформа в Польщі. Місьцеве самоврядування у Польщі. Досвід Польщі у реформуванні громад базового рівня.

7.2. Досвід децентралізації у Чехії, Словачії і Угорщині.

Адміністративно-територіальний устрій Чехії. Державний устрій та система влади у Чехії. Концепція реформи публічного управління в ЧР. Особливості самоврядування у Чехії. Адміністративно-територіальний устрій Словачії. Державний устрій та система влади у Словачії. Місьцеве самоврядування у Словачії. Адміністративно-територіальний устрій Угорщини. Державний устрій та система влади у Угорщині. Місьцеве самоврядування у Угорщині.

7.3. Інституційні рішення регіонального співробітництва східноєвропейських країн.

Європейська правова база місцевого і регіонального розвитку. Декларація про рамкові критерії Ради Європи щодо регіональної демократії. Декларація про дії уряду щодо усунення перешкод на шляху розвитку транскордонного співробітництва, включаючи підписання протоколу №3 до Мадридської рамкової конвенції.

Змістовий модуль 2. Новий публічний менеджмент (*new public management*) і публічне врядування (*public governance*)

Тема 8. Передумови та засади new public management

8.1. Основні підходи до розуміння публічного менеджменту та його еволюція.

Визначення публічного менеджменту. Обґрунтування публічного менеджменту за Вудро Вільсоном. Політична та адміністративна функції уряду. Сутність публічного управління.

8.2. Методологічна основа науки «Публічний менеджмент» та її предметна сфера.

Предметна сфера публічного менеджменту. Методологічна основа науки «Публічний менеджмент».

8.3. Співвідношення управління (адміністрування) та менеджменту, а також публічного управління (адміністрування) та публічного менеджменту.

Визначення поняття «управління». Предмет вивчення науки управління. Управління у соціальних системах. Визначення терміну «адміністрування» та «менеджмент» за Оксфордським словником. Ознаки, що відрізняють публічний менеджмент від публічного адміністрування.

8.4. Публічний менеджмент як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна

Публічний менеджмент як напрям наукових досліджень. Визначення поняття «методологія». Загальнонаукові методології сучасної теорії публічної політики та управління. Діяльнісний підхід. Системний підхід у теорії державного управління. Структурно-функціональний підхід. Ситуаційна концепція публічного управління. Конфліктологічний підхід. Специфічні методологічні підходи, що притаманні науці про публічний менеджмент (тоталітарний, демократичний, державно-релігійний). Визначення публічного менеджменту як науки. Публічний менеджмент як сфера діяльності. Публічний менеджмент як навчальна дисципліна.

8.5. Передумови new public management та його засади.

Передумови new public management. Особливості та засади new public management. Загальні принципи організації державного управління в рамках моделі new public management за Д. Осборном і Т. Геблером.

Тема 9. Форми сучасної адміністративної діяльності. Адміністративна діяльність конкурентної спрямованості

9.1. Поняття, зміст та основні напрямки сучасної адміністративної діяльності.

Визначення адміністративної діяльності. Поняття державної влади. Ознаки державної влади. Теорія поділу влади. Аспекти трактування державної адміністративної влади (юридичний, політологічний). Визначення поняття «адміністрація». Ознаки адміністративної влади.

9.2. Поняття форми адміністративної діяльності та її співвідношення з функцією управління. Класифікація форм адміністративної діяльності.

Поняття форми адміністративної діяльності. Зміст управлінської діяльності. Кореляція «функція управління» та «форма управління». Форми вираження змісту управлінської діяльності.

9.3. Правові та не правові форми державного управління.

Реалізація державно-владних повноважень через форми державного управління. Правові прояви реалізації виконавчої влади.

9.4. Управління проектом циклом державних політик і програм як форма сучасної адміністративної діяльності.

Управління проектами як форма сучасної адміністративної діяльності. Управління проектами як актуальна та прогресивна управлінська технологія. Державні політики і програми з точки зору проектного менеджменту. Значення терміна «проект». Новаторське тлумачення терміна «проект». Визначення терміну «проект» у контексті проектного менеджменту. Методологія проектного менеджменту. Головні елементи проекту. Фази проекту. Загальна технологія управління проектом. Застосування проектного підходу. Приклади використання проектного підходу. Портфельний підхід до управління проектами. Можливості та потенціал застосування технологій управління проектами в публічному управлінні. Сфери застосування технологій управління проектами в публічному управлінні. Головні аргументи щодо доцільності застосування концепції управління проектами для розробки та здійснення програм і проектів у сфері публічного управління.

9.5. Регулювання конкуренції як діяльність держави.

Визначення поняття «конкуренція». Підтримка та захист конкуренції як двостороннє правове явище. Конституція України про підтримку та захист конкуренції. Конкурентне право як основа регулювання конкуренції. Сутність підтримки конкуренції як специфічної діяльності держави. Види відносин між суб'єктами господарювання та органами

влади. Принципи, що покладені в основу законодавчих гарантій прав і свобод підприємців. Організаційні гарантії у сфері підтримки конкуренції. Антимонопольні органи держави.

9.6. Держава як інститут, що забезпечує захист та розвиток конкуренції. Органи, які забезпечують захист та розвиток конкуренції в Україні (завдання, компетенція, повноваження та організаційні засади діяльності)

Органи, які забезпечують захист та розвиток конкуренції в Україні. Антимонопольний комітет України (завдання, компетенція, повноваження та організаційні засади діяльності).

Тема 10. Публічне врядування (*public governance*): понятійний апарат, сутність і види

10.1. Основні підходи до розуміння публічного управління та його еволюція.

Визначення публічного управління. Співвідношення публічного управління та публічного менеджменту. Сутність публічного управління. Еволюція публічного управління. Еволюція моделі управління у державному секторі. Причини появи нової форми управління у публічній сфері. Визначення терміна «публічне управління», яким послуговується Програма розвитку ООН. Сфокусованість публічного управління. Значення, за якими може вживатися термін «публічне управління».

10.2. Предметна сфера публічного управління.

Поняття, за якими окреслюється предметна сфера публічного управління. Предметна область теорії публічного управління. Зміст теорії публічного управління як наукової дисципліни.

10.3. Методологічна основа науки «Публічне управління».

Складові методологічної основи науки «Публічне управління».

10.4. Понятійний апарат Public Governance (Публічного управління).

Джерела, де найбільш повно наданий понятійний апарат публічного управління. Основні категорії Public Governance.

10.5. Сутність публічного управління. Види публічного управління.

Сутність публічного управління. Специфіка публічного управління. Види публічного управління.

10.6. Сучасні концепції публічного управління. Сучасні стандарти Public Governance.

Сучасні концепції публічного управління. Загальні принципи державного управління за концепцією «нового державного (публічного) менеджменту». Концепція «належного врядування». Теорія політичних (соціальних) мереж. Нова інституційна концепція. Концепція демократичного врядування. Концепція сталого розвитку. Сучасні стандарти Public Governance. Визначення поняття «стандарт». Сутність поняття «європейські принципи управління». Європейські стандарти публічного управління. Приклади Європейських стандартів публічного управління. Європейські принципи управління щодо муніципального менеджменту.

Тема 11. Оцінювання управління територіями на основі критеріїв належного врядування (*good governance*)

11.1. Поняття good governance.

Причини появи концепції *good governance*. Трактують змісту поняття *governance*. Різниця між поняттями *Government* та *Governance*. Основні функції та сфери застосування концепції та *Governance*. Визначення поняття *good governance*. Мета «якісного управління».

11.2. Принципи good governance.

Принципи концепції *good governance* щодо державного управління:

1. Фокусування на меті організації та наслідках діяльності органу влади та громадян і користувачів послуг;
2. Ефективне виконання ясно визначених функцій і ролей;
3. Стимулювання розвитку цінностей для органу влади та демонстрація цінностей *Good Governance* через поведінку працівників владних органів;
4. Прийняття поінформованих, прозорих рішень та управління ризиками;
5. Розвиток дієздатності та спроможності органу врядування для ефективної діяльності у вирішенні проблем, що виникають у суспільстві;
6. Широке залучення громадськості до процесу вироблення політики та вироблення реальної підзвітності.

11.3. Характеристика good governance.

Складові *Good Governance*. Базові аспекти *Good Governance* (за Жак Бурго). Основні характерні риси “справедливого управління” *good*

governance, які названі у Концептуальному документі “Програма розвитку ООН (UNDP, ПРООН)”, прийнятому в січні 1997 р.

11.4. Види критеріїв good governance. Критерії Світового Банку.

12 принципів (критеріїв) належного врядування Світового Банку: 1. Чесне проведення виборів, представництво та участь; 2. Чутливість; 3. Ефективність і результативність; 4. Відкритість і прозорість; 5. Верховенство права; 6. Етична поведінка; 7. Компетентність та спроможність; 8. Інновації та відкритість до змін; 9. Надійний фінансовий менеджмент; 10. Сталий розвиток та орієнтація на довгострокові результати; 11. Права людини, культурна різноманітність та соціальне згуртування; 12. Підзвітність.

11.5. Формування базису та оцінка конкурентоспроможності територій.

Засади розроблення та реалізації програми підвищення конкурентоспроможності території. Методологічний підхід до дослідження конкурентоспроможності територій. Аналіз конкурентних переваг та обмежень перспективного розвитку території. Визначення та відбір цілей і завдань підвищення конкурентоспроможності території.

11.6. Оцінки посадових осіб місцевого самоврядування на основі критеріїв good governance.

Поняття посадової особи місцевого самоврядування. Поняття служби в органах місцевого самоврядування. Основні види посад в органах місцевого самоврядування. Утрехтська Декларація про належне місцеве і регіональне управління. Критерії good governance щодо оцінки посадових осіб місцевого самоврядування.

Тема 12. Регіональне врядування (*Regional governance*)

12.1. Поняття Regional governance.

Поняття «регіон». Концепція регіону. Трактуювання регіону у контексті гармонізації українського законодавства із стандартами ЄС. Поняття Regional governance.

12.2. Принципи Regional governance.

Принципи, на яких доцільно будувати концепцію Good governance. Принципи, які мають бути положені в основу діяльності органів місцевого самоврядування, враховуючи концепцію Good governance.

12.3. Сутність і завдання Regional governance. Характеристики Regional governance.

Принципи, на підставі яких формують завдання Regional governance: прозорість, нетерпимість до корупції, залучення громадян, передбачуваність, фаховість, підзвітність. Характеристики Regional governance.

12.4. Вітчизняні моделі і практики Regional governance.

Інституційне забезпечення регіональної політики та практика взаємодії органів влади в Україні. Інноваційний підхід до формування природно зумовленої моделі демократичного врядування. Наукові засади формування моделі взаємодії органів місцевого самоврядування з підприємницькими структурами.

12.5. Світові моделі і досвід Regional governance. Європейський досвід Regional governance.

Світові моделі і досвід Regional governance. Європейський досвід Regional governance. Досвід країн Вишеградської групи: політика ефективного регіонального розвитку. Нові інституційні механізми регіонального розвитку в Європі.

Тема 13. Практичне застосування технологій публічно-приватного партнерства (*public private partnerships*)

13.1. Поняття public private partnerships.

Підходи до визначення англomовного терміна Public-private partnership. Сутність поняття «державно-приватне партнерство» (ДПП).

13.2. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010р. № 2404-VI.

Визначення та ознаки державно-приватного партнерства. Правові засади державно-приватного партнерства. Основні принципи здійснення державно-приватного партнерства. Сфери застосування державно-приватного партнерства. Форми здійснення та об'єкти державно-приватного партнерства. Прийняття рішення про здійснення державно-приватного партнерства. Визначення приватного партнера для укладення договору (договорів) у рамках державно-приватного партнерства. Державна підтримка, державні гарантії та державний контроль щодо державно-приватного партнерства.

13.3. Технології public private partnerships.

Управлінські технології public private partnerships. Інноваційні технології public private partnerships. Специфіка проектів public private partnerships. Асоціація 5GPPP (5G Public-Private Partnership Association).

13.4. Європейський досвід практичного застосування технологій public private partnerships.

Досвід європейських країн щодо практичного застосування технологій public private partnerships.

13.5. Світовий досвід практичного застосування технологій public private partnerships.

Public Private Partnership Development Program – (P3DP). Найпоширеніші у світі сфери та об'єкти практичного застосування технологій public private partnerships.

13.6. Вітчизняний досвід практичного застосування технологій public private partnerships.

Специфіка вітчизняних проектів public private partnerships. Проблеми практичного застосування технологій public private partnerships в Україні та шляхи їх вирішення.

Тема 14. Можливості застосування елементів концепції new public management і public governance в містах України

14.1. Зміна менталітету муніципальних службовців.

Особливості менталітету муніципальних службовців. Підвищення кваліфікації – запорука професійної компетентності муніципальних службовців. Роль і місце громадянського суспільства у протидії корупції та механізми співпраці з органами місцевого самоврядування.

14.2. Застосування технологій: «організація конкурсів», «створення муніципальних підприємств (агенцій)», «управління контрактом», «система ваучерів» тощо.

Застосування технологій: «організація конкурсів», «створення муніципальних підприємств (агенцій)», «управління контрактом», «система ваучерів» тощо. Положення про міський конкурс проектів, спрямованих на вирішення пріоритетних проблем територіальної громади. Муніципальна програма врядування та сталого розвитку: Проект, що впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні.

3. Теми та плани семінарських занять

Семінарські заняття – форма навчального заняття, спрямована на закріплення студентом теоретичних знань, отриманих як на лекційних заняттях, так і в процесі самостійного вивчення матеріалу, а також під час виконання індивідуальної науково-дослідної роботи.

У процесі проведення семінарського заняття організується дискусія навколо попередньо визначених тем, до яких студенти магістратури публічного адміністрування готують тези виступів, а також проблемні питання, відповідь на які має бути знайдена під час обговорення.

Семінарські заняття зі студентами магістратури публічного адміністрування проводяться в активній формі відповідно до методичних рекомендацій.

Мета семінару-дискусії, що проводиться в активній формі – активізація мислення студентів магістратури шляхом їх залучення до організації та керівництва заняттям.

Семінарське заняття проводиться на основі плану, який надається студентам заздалегідь. Перелік тем та плани проведення семінарських занять наведені у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання
Змістовий модуль 1.	
Моделі децентралізованого управління: міжнародний досвід	
<i>Тема 1.</i> Управлінські традиції в Європі	<i>Тема семінарського заняття "Розвиток управлінської думки в Європі":</i> 1. Етапи розвитку управлінської думки. 2. Управлінські ідеї стародавньої Греції і стародавнього Риму. 3. Західноєвропейський внесок у науку управління. 4. Сучасні концепції, підходи і школи менеджменту. 5. Новітні концепції менеджменту.

<i>Тема 2.</i> Сучасні підходи до модернізації управління	<i>Тема семінарського заняття "Модернізацій на парадигма управління: становлення та розвиток":</i> 1. Модернізаційна парадигма. Сутність модернізації. 2. Етапи розвитку теорії модернізації. Основні концепції теорії модернізації. 3. Основні категорії теоретико-методологічної бази модернізації системи управління. 4. Теоретико-методологічні основи модернізації системи надання управлінських публічних послуг. 5. Фактори, що ініціюють модернізацію системи управління. 6. Механізми і моделі модернізації державного управління.
<i>Тема 3.</i> Аналіз світових моделей децентралізованого управління	<i>Тема семінарського заняття «Світові моделі децентралізованого управління»</i> 1. Концепції децентралізації. 2. Європейські моделі децентралізованого управління. 3. Вестмінстерська модель. 4. Американська модель. 5. Реформа публічного адміністрування в Європі. 6. Модель нового публічного менеджменту. 7. Моделі приймаючого участь менеджменту. 8. Мережна модель.
<i>Тема 4.</i> Критерії для порівняння політико-адміністративних систем	<i>Тема семінарського заняття «Порівняння політико-адміністративних систем»</i> 1. Політико-адміністративна система: визначення та сутність. 2. Співвідношення політичного і адміністративного (державного) управління. 3. Еволюція підходів до вибору критеріїв для порівняння політико-адміністративних систем. 4. Основні критерії для порівняння моделей розвитку виборчого права та виборчого процесу. 5. Копенгагенські критерії – критерії вступу країн до Євросоюзу.

Тема 5, 6, 7.	<i>Тема семінарського заняття «Тенденції децентралізації в зарубіжних країнах»</i> 1. Італійська модель децентралізації державного управління і місцевого самоврядування. 2. Особливості Французької моделі децентралізації. 3. Тенденції децентралізації у Великобританії. 4. Особливості децентралізації у США. 5. Децентралізація влади у Канаді. 6. Моделі і практичний досвід децентралізації у Польщі. 7. Досвід децентралізації у Чехії, Словачів і Угорщини. 8. Інституційні рішення регіонального співробітництва східноєвропейських країн
Змістовий модуль 2. Новий публічний менеджмент (<i>new public management</i>) і публічне врядування (<i>public governance</i>)	
Тема 8. Передумови та засади <i>new public management</i>	<i>Тема семінарського заняття «Сутність та співвідношення публічного менеджменту та нового публічного менеджменту»</i> 1. Основні підходи до розуміння публічного менеджменту та його еволюція. 2. Предметна сфера публічного менеджменту. Методологічна основа науки «Публічний менеджмент». 3. Співвідношення управління (адміністрування) та менеджменту, а також публічного управління (адміністрування) та публічного менеджменту. 4. Публічний менеджмент як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна. 5. Передумови <i>new public management</i> та його засади
Тема 10. Публічне врядування (<i>Public Governance</i>): понятійний апарат, сутність та види	<i>Тема семінарського заняття «Понятійний апарат, сутність та види публічного врядування»</i> 1. Основні підходи до розуміння публічного управління та його еволюція. 2. Предметна сфера публічного врядування. 3. Методологічна основа науки «Публічне врядування». 4. Понятійний апарат <i>Public Governance</i> (публічного врядування). 5. Сутність публічного врядування. Види публічного врядування. 6. Сучасні концепції публічного врядування. Сучасні стандарти <i>Public Governance</i>.

Тема 12. Регіональне врядування (Regional governance)	Тема семінарського заняття «Понятійний апарат, сутність та завдання регіонального врядування» 1. Поняття Regional governance. 2. Принципи Regional governance. 3. Сутність і завдання Regional governance. Характеристики Regional governance. 4. Вітчизняні моделі і практики Regional governance. 5. Світові моделі і досвід Regional governance. Європейський досвід Regional governance
--	---

4. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, спрямована на формування вмінь та навичок виконання певних видів роботи з публічного адміністрування, пошук варіантів прийняття управлінських рішень щодо надання публічних послуг. В процесі проведення практичних занять студенти самостійно або у малих групах на основі попередньо підготовленого методичного матеріалу вирішують запропоновані завдання різного рівня складності, здійснюють розбір управлінських ситуацій або проводять ділові ігри.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів магістратури, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю слухачів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Перелік тем практичних занять наведені у табл. 4.1.

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)
1	2
<i>Змістовий модуль 1</i> Моделі децентралізованого управління: міжнародний досвід	<i>Колоквіум за змістовим модулем 1</i> "Теоретичні та методологічні засади децентралізованого управління"
<i>Змістовий модуль 2.</i> Новий публічний менеджмент (<i>new public management</i>) і публічне врядування (<i>public governance</i>)	<i>Завдання до теми 9.</i> Форми сучасної адміністративної діяльності. Адміністративна діяльність конкурентної спрямованості. Ділова гра «Розподіл функцій в системі адміністративного менеджменту в органах державної виконавчої влади (місцевого самоврядування)»
	<i>Завдання до теми 11.</i> Оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance. Ділова гра «Оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance»
	<i>Завдання до теми 13.</i> Практичне застосування технологій public private partnerships. Круглий стіл «Аналіз вітчизняних і світових моделей і досвіду застосування технологій public private partnerships»
	<i>Завдання до теми 14.</i> Можливості застосування елементів концепції new public management і public governance в містах України. Ділова гра за темою: «Розробка моделі застосування технологій public private partnerships в містах України»
	<i>Колоквіум за змістовим модулем 2</i> " Теоретичні та методологічні засади нового публічного менеджменту (<i>new public management</i>) і публічного врядування (<i>public governance</i>)"

5. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок з навчальної дисципліни, наведені в табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
1	2	4
Змістовий модуль 1.		
Моделі децентралізованого управління: міжнародний досвід		
<i>Тема 1.</i> Управлінські традиції в Європі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: «Моделі управління; світові, європейські і вітчизняні»	Презентація результатів
<i>Тема 2.</i> Сучасні підходи до модернізації управління	Вивчення лекційного матеріалу, пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання індивідуального завдання на обґрунтування та вибір сучасного підходу до модернізації управління	Захист індивідуального завдання
<i>Тема 3.</i> Аналіз світових моделей децентралізованого управління	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; підготовка есе за темою «Світові моделі децентралізованого управління». Підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми «Аналіз світових моделей децентралізованого управління»	Перевірка есе
<i>Тема 4.</i> Критерії для порівняння політико-адміністративних систем	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання <i>індивідуального завдання</i> "Вибір критеріїв для порівняння політико-адміністративних систем". Підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми «Критерії для порівняння політико-адміністративних систем»	Захист індивідуального завдання

Тема 5. Тенденції децентралізації в обраних державих: Італія, Франція, Великобританія	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання <i>індивідуального завдання</i> "Тенденції децентралізації в обраних державах". Підготовка до контрольної роботи	Захист індивідуально го завдання. Перевірка контрольної роботи
Тема 6. Децентралізаці я у США, Канаді	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання <i>індивідуального завдання</i> " Децентралізація у США, Канаді»	Презентація результатів
Тема 7. Розробка моделей і практичний досвід децентралізації східноєвропей- ських країн	Вивчення лекційного матеріалу, пошук, підбір та огляд літературних джерел з обраної теми. Під- готовка до <i>семінарського заняття</i> з теми «Тенденції децентралізації в зарубіжних країнах», підготовка до <i>колоквіуму</i> .	Перевірка контрольної роботи
Змістовий модуль 2. Новий публічний менеджмент (<i>new public management</i>) і публічне врядування (<i>public governance</i>)		
Тема 8. Передумови та засади new public management	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання <i>індивідуального завдання</i> "Аналіз передумов та засад new public management"	Захист індивідуально го завдання
Тема 9. Форми сучасної адміністративн ої діяльності. Адміністративн а діяльність конкурентної спрямованості	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття у формі ділової гри «Розподіл функцій в системі адміністративного менеджменту в органах державної виконавчої влади (місцевого самоврядування)	Захист індивідуально го завдання

Тема 10. Public Governance: понятійний апарат, сутність та види	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми «Public Governance: понятійний апарат, сутність та види»	Презентація результатів
Тема 11. Оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання <i>індивідуального завдання</i> щодо оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance	Захист індивідуального завдання
Тема 12. Regional governance	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми «Regional governance». Підготовка до контрольної роботи	Захист індивідуального завдання
Тема 13. Практичне застосування технологій public private partnerships	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття у формі круглого стола «Аналіз вітчизняних і світових моделей і досвіду застосування технологій public private partnerships»	Презентація результатів
Тема 14. Можливості застосування елементів концепції new public management і public governance в містах України	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми «Можливості застосування елементів концепції new public management і public governance в містах України» підготовка до колоквіума	Перевірка контрольної роботи

6. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, комп'ютерні симуляції, метод Дельфі, метод сценаріїв, банки візуального супроводу (табл. 6.1 і 6.2).

Таблиця 6.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни (лекційні заняття)

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Управлінські традиції в Європі	Проблемна лекція з питання «Еволюція Європейської управлінської думки».
Тема 2. Сучасні підходи до модернізації управління	Міні-лекція «Порівняльні характеристики сучасних підходів до модернізації управління».
Тема 3. Аналіз світових моделей децентралізованого управління	Семінар-дискусія «Світові моделі децентралізованого управління».
Тема 4. Критерії для порівняння політико-адміністративних систем	Міні-лекція «Порівняльна характеристика політико-адміністративних систем Європи»
Тема 5. Тенденції децентралізації в обраних державах: Італія, Франція, Великобританія	Семінар-дискусія з питання «Особливості моделей децентралізації в Італії, Франції, Великобританії».
Тема 6. Децентралізація у США, Канаді	Семінар-дискусія з питання «Особливості моделей децентралізації в США, Канаді»
Тема 7. Розробка моделей і практичний досвід східноєвропейських країн	Семінар-дискусія з питання «Особливості моделей і практичний досвід східноєвропейських країн

Тема 8. Передумови та засади new public management	Міні-лекція «Методологічні основи науки «Публічний менеджмент», мозкова атака з питання «Співвідношення управління (адміністрування) та менеджменту, а також публічного управління (адміністрування) та публічного менеджменту»
Тема 9. Форми сучасної адміністративної діяльності. Адміністративна діяльність конкурентної спрямованості	Ділова гра «Розподіл функцій в системі адміністративного менеджменту в органах державної виконавчої влади (місцевого самоврядування)»
Тема 10. Public Governance: понятійний апарат, сутність та види	Міні-лекція «Сутність та особливості Public Governance», семінар-дискусія з питання «Сучасні концепції публічного управління»
Тема 11. Оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance	Кейс «Критерії Світового Банку»
Тема 12. Regional governance	Семінар-дискусія з питання «Моделі і практики Regional governance»
Тема 13. Практичне застосування технологій public private partnerships	Круглий стіл на тему: Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010р. № 2404-VI та практичне його застосування
Тема 14. Можливості застосування елементів концепції new public management і public governance в містах України	Науково-практична конференція на тему: актуальні проблеми теорії і практики публічного управління»

Таблиця 6.2

**Використання методик активізації процесу навчання
(семінарських та практичні заняття)**

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
Тема 1. Управлінські традиції в Європі	Семінарське заняття. Тема: "Розвиток управлінської думки в Європі"	Семінари-дискусії, презентації

<i>Тема 9.</i> Форми сучасної адміністративної діяльності. Адміністративна діяльність конкурентної спрямованості.	Ділова гра «Розподіл функцій в системі адміністративного менеджменту в органах державної виконавчої влади (місцевого самоврядування»	Робота в малих групах, мозкові атаки, дискусії, презентації
<i>Тема 11.</i> Оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance.	Ділова гра «Оцінювання управління територіями на основі критеріїв good governance»	Робота в малих групах, мозкові атаки, дискусії, презентації
<i>Тема 13.</i> Практичне застосування технологій public private partnerships. Круглий стіл «Аналіз вітчизняних і світових моделей і досвіду застосування технологій public private partnerships»	Круглий стіл «Аналіз вітчизняних і світових моделей і досвіду застосування технологій public private partnerships»	Дискусії, презентації
<i>Тема 14.</i> Можливості застосування елементів концепції new public management I public governance в містах України.	Ділова гра за темою: «Розробка моделі застосування технологій public private partnerships в містах України»	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод сценаріїв, дискусії, презентації

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / О. Бориславська, І. Заверуха, Е. Захарченко [та ін.] ; Швейцарськ.-укр. проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : Софія, 2012. – 128 с.

2. Децентралізація та ефективне місцеве самоврядування : навчальний посібник для посадових осіб місцевих та регіональних

органів влади та фахівців з розвитку місцевого самоврядування / В. Негода, Дж. Сах, М. Полонський та ін. – К. : ПРООН/МПВСП, 2007. – 206 с.

3. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій: монографія / В. Б. Дзюндзюк. – Х. : Вид-во ХарРІ УАДУ «Магістр», 2003. – 236 с.

4. Зарубіжний досвід публічного адміністрування : метод. рек. / авт. кол. : Н. М. Мельтюхова, В. В. Корженко, Ю. В. Дідок та ін. ; за заг. ред. Н. М. Мельтюхової. – К. : НАДУ, 2010. – 28 с.

5. Лахижа М. І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти / М. І. Лахижа. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. – 289 с.

6. Оболенський О. Ю. Опорний комплекс лекцій з навчальної дисципліни «Публічне управління» : наукова розробка / О. Ю. Оболенський, С. О. Борисович, С. М. Коник. – К. : НАДУ, 2011. – 56 с.